MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY
Oddelenie verejného obstarávania
Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava

V Bratislave, dňa 04.12.2023

Zápisnica z prípravných trhových konzultácií

1. Názov predmetu zákazky

PressburgOVCE – riadená pastva zmiešaným stádom oviec a kôz v období 2024 – 2025

2. Identifikácia verejného obstarávania

Prípravné trhové konzultácie (ďalej len „PTK“) podľa § 25 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZVO“) zverejnené vo Vestníku verejného obstarávania č. 196/2023 dňa 09.10.2023 pod zn. 33259 – WNS.

Mesto má vo vlastníctve viaceré pozemky, ktoré sú súčasťou chránených území a na ktoré sa viaže tradícia pastvy hospodárskych zvierat z minulosti. Upúšťanie od tradičných foriem obhospodarovania lúčnych lokalít spôsobilo ich výrazné sukcesné premeny, t. j. postupné zarastanie lúk náletovými drevinami a ich premena na lesný porast. Cieľom plánovanej zákazky je formou riadenej pastvy zmiešaným stádom oviec a kôz manažovať a podporiť biodiverzitu týchto biotopov.

Účelom týchto PTK bolo informovanie trhu o opise predmetu zákazky a stanovenie vhodných a primeraných požiadaviek plnenia predmetu zákazky, ako aj stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky.

Záujemcovia mohli otázky, ktoré im boli vopred zaslané prediskutovať s verejným obstarávateľom buď na online stretnutí alebo na osobnom stretnutí, v závislosti od výberu a preferencie uchádzača.

3. Odborný gestor

Oddelenie tvorby mestskej zelene, referát údržby a tvorby zelene

4. Priebeh prípravných trhových konzultácií a závery

Verejný obstarávateľ zverejnil prostredníctvom IS JOSEPHINE Oznámenie o použití prípravných trhových konzultácií (ďalej len „PTK“). Súčasťou zverejnenej dokumentácie boli otázky týkajúce sa predmetu zákazky (opis predmetu zákazky, požiadavky na predmet zákazky, stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky a pod.), ktoré boli následne súčasťou PTK a prihlasovací formulár, prostredníctvom ktorého záujemcovia vyjadrili záujem o osobnú alebo online účasť na predmetných PTK.

Prihlasovací formulár a dokumenty týkajúce sa PTK boli zverejnené na nasledovnom odkaze:

https://josephine.proebiz.com/sk/tender/43105/summary

Lehota na predkladanie žiadostí o účasť bola do 19.10.2023 11:00 hod. V tejto lehote bolo verejnému obstarávateľovi doručené štyri žiadosti o účasť. PTK sa zúčastnili všetky prihlásené subjekty (ďalej označovaní ako „účastník“ alebo „účastníci“), a to v dňoch 26.10.2023 a 02.11.2023. PTK boli realizované pre dvoch účastníkov formou online stretnutia prostredníctvom Meet Google a pre dvoch účastníkov vo forme osobného stretnutia.

V nasledovnom texte verejný obstarávateľ uvádza zhrnuté závery, ktoré vyplynuli z PTK, a to v štruktúre a poradí otázok, ktoré boli účastníkom poskytnuté vopred:

1. **Pokladáte opis predmetu zákazky za dostatočne špecifikovaný, aby ste dokázali predložiť ponuku a v prípade úspechu vo verejnom obstarávaní aj predmet zákazky dodať? Ak nie, čo by bolo potrebné zmeniť alebo doplniť?**

   Opis predmetu zákazky ako celok bol pre uchádzačov dostatočne opísaný a špecifikovaný. Niektorí z uchádzačov poznamenali, že spomínaná lokalita môže byť problematická vzhľadom k pohybu väčšieho množstva ľudí, ktorí tam radi trávia čas prípadne venčia psov, nakoľko je to aj v blízkosti obytnej zóny, čo môže spôsobiť problémy pri samotnom spásaní a riešení oplotenia zvierat.

   Uchádzač č. 4 v zmysle opisu predmetu zákazky upriamil pozornosť na potrebu zabezpečenia pitnej vody pre zvieratá, ktorá podľa jeho názoru nie je v opise vhodne navrhnutá, teda nie je vhodným riešením a pre dodávateľa môže byť ťažkou a finančne náročnou úlohou. Skonštatoval, že dodávateľ si bude musieť zabezpečiť veľké auto vhodné na prenos litrovej nádoby z odberného miesta na miesto spásania, ktorým bude nútený uskutočniť každodenný prenos predmetnej nádoby alebo si zabezpečiť nerezovú nádobu, ktorá neprepúšťa slnko, vydrží aspoň dva týždne a nebude potrebný jej každodenný prenos.

2. **Poznáte miesto plnenia zákazky, čiže lokalitu Kráľová lúka/hora? Viete identifikovať také riziká tejto lokality, ktoré neboli spomenuté v opise predmetu zákazky?**

   Všetci uchádzači poznamenali, že predmetnú lokalitu dobre poznajú, niektorí tam pár krát aj fyzicky boli a preto vedia definovať riziká, ktoré táto lokalita ponúka.

   Hlavné riziko tejto lokality, ako bolo spomínane vyššie v predchádzajúcej otázke, vidia v dave ľudí a ich sprevádzajúcich psov. Ako spôsoby riešenia daného problému odporúčajú:
   - prítomnosť osoby, ktorá by zabezpečila stráženie objektu a spásajúcich zvierat
   - zabezpečenie farmárskych sietí (oplotok) z materiálu, ktorý je podobný elektrickému oplotku a ktoré sú schopné vzhľadom na ich hustotu ochrániť zvieratá pred okoloidúcimi psami.

3. **Vzhľadom na lokalitu plnenia, považujete zmiešané stádo oviec a kôz v pomere 8:2 v počte minimálne 30 ks a maximálne 80 ks za vhodne zvolený pomer a zloženie stáda? Ak nie, aké zmeny by ste navrhovali?**

   Odpovede uchádzačov na predmetnú otázku boli rôzne. Každý uchádzač preferuje iné množstvá a rozdielne zloženie oviec a kôz.

   Uchádzač č. 1 uviedol že zloženie pomeru oviec a kôz nie je relevantné a určite by odporúčal na začiatok prácu len so stádom oviec v počte 50 ks, nakoľko vykonajú podobnú prácu ako stádo kôz. Sledovaním by bolo možné časom zistiť, či je plocha dostatočná pre počet 50 ks oviec a v prípade ak by bola plocha nedostatočná, navrhoval by zvýšenie alebo zníženie počtu.

   Napriek tomu, že *uchádzač č. 2* v súčasnosti nechová žiadne kozy, zhodnotil, že pomer oviec a kôz navrhnutý v opise predmetu zákazky je vhodne zvolený, avšak radšej by zvolil zlatú strednú cestu, ktorou je zmiešané stádo oviec a kôz v pomere 1:1, čo by znamenalo 40 oviec a 40 kôz, pričom určite by zvolil na pastvu ovce kamerunské, ktoré sú na spásanie plochy najvhodnejšie.

   Vzhľadom na lokalitu spásania, *uchádzač č. 3* navrhol na začiatok spásania využívať vyrovnaný pomer oviec a kôz, pričom v neskoršom štádiu by odporúčal zvoliť len stádo oviec v dôsledku náročnosti v oblasti starostlivosti kôz, ktoré si žiadajú komplikovanejšie oplotenie. Neskôr

uchádzač č. 3 konštatoval, že je dosť pravdepodobné, že s vysokým porastom si ovce nedokážu poradiť a preto na začiatok spásania odporúča len stádo kôz.

Uchádzač č. 4 nevedel jednoznačne povedať presný počet oviec či kôz, ktoré budú potrebné na spásanie plochy, nakoľko počasie je veľmi ovplyvňujúci faktor. Avšak odhliadnuc od počasia a poznajúc veľkosť plochy spásania, bol uchádzač toho názoru že maximálny počet zvierat potrených na spásanie predmetnej plochy je 50 ks oviec. Ovce a kozy podľa jeho názoru majú veľmi podobný spôsob spásania, avšak kozy sú náročnejšie na starostlivosť, z tohto dôvodu nad nimi pre spásanie plochy ani neuvažoval.

4. **Súhlasíte s organizáciou pastvy podľa opisu predmetu zákazky, čiže každodenné presúvanie stáda medzi košiarom a spásanou plochou od konca apríla do konca októbra? Aký iný postup by ste navrhovali?**

S organizáciou pastvy definovanou v opise predmetu zákazky vyjadril súhlas len *uchádzač č. 2,* ktorý potvrdil, že pre danú lokalitu je to najvhodnejší spôsob.

Uchádzač č. 1 vyjadril jasný nesúhlas s organizáciou pastvy zadefinovanou verejným obstarávateľom v opise predmetu zákazky, nakoľko určené pevné miesto košiara nie je dobrým riešením, ktorý by neschválili ani ochranári. Negatívum pevného košiara na jednom určenom mieste vidí uchádzač vo vzniku nežiadúcich rastlín ako šťaveľ, žihľava a pod. po určitom časovom období. Odporúča preto posúvanie košiara (premiestnenie je možné uskutočniť do 1 hodiny) v závislosti od počasia každý deň alebo každý druhý deň, pričom je nutné mať košiar oplotený pevným alebo elektrickým oplotkom.

Uchádzač č. 3 sa s touto myšlienkou spásania nestotožňuje. Odporúča rozdeliť plochu spásania na viacero väčších častí, pričom každá bude zabezpečená pevným a trvalejším oplotením, čo by mohlo viesť k myšlienke, že pastier, ktorý zodpovedá za stádo zvierat nebude nútený strážiť plochu spásania 24 hod. denne a nebude nútený na ploche spásania ani nocovať, čo by výrazne prispelo k zníženiu nákladov verejného obstarávateľa. Rovnako uchádzač č. 3 má za to, že košiar na ploche spásania ani nie je potrebný, pretože zvieratá sú schopné, za dostatočného oplotenia, samé nocovať voľne na ploche.

Uchádzač č. 4 má v tomto smere úplné iné skúsenosti, preto nad myšlienkou spásania opísanou verejným obstarávateľom neuvažoval vôbec. Navrhoval spásanie plochy vo večerných a nočných hodinách, v dôsledku nepriaznivého vplyvu teplého a horúceho počasia na zvieratá, kedy by nebolo potrebné budovať košiar pre zvieratá. Namiesto toho by sa ohradila nejaká časť plochy, ktorá by sa spásala a tá by sa následne postupne neustále posúvala v závislosti od štádia spásania. Pri takomto type spásania by zvieratá boli počas dňa chránené voči okolitým vplyvom, vzhľadom na rušnosť predmetnej lokality „Kráľova hora“.

5. **Ste aktuálne vlastníkom alebo držiteľom hospodárskych zvierat a vybavenia potrebného na plnenie predmetu zákazky?**

Všetci uchádzači uviedli, že sú vlastníkmi alebo držiteľmi hospodárskych zvierat potrebných na spásanie plochy.

Uchádzač č. 3 ešte uviedol, že svoje zvieratá používajú na ochranárske aktivity, v dôsledku čoho by boli nútení zaobstarať si iné zvieratá na plnenie predmetu zákazky.

6. **Viete zabezpečiť skúseného pastiera podľa opisu predmetu zákazky, t. j. bude prítomný na lokalite počas celej doby spásania – 24 hodín, bude slušne komunikovať, minimalizovať konflikty a svojim správaním nepohoršovať návštevníkov lokality?**

Všetci uchádzači uviedli, že zabezpečiť skúseného pastiera je ťažká úloha, nakoľko v dnešnej dobe takýchto osôb je málo, avšak ak to bude potrebné pre plnenie zákazky, tak takouto osobou budú disponovať respektíve niekoho pre danú funkciu vyškolia v rámci možnosti, avšak niektorí odporúčajú, aby verejný obstarávateľ prehodnotil požiadavku na skúseného pastiera v počte 1 a vyžadoval minimálne 2 takéto osoby so skúsenosťami pastiera. Podľa niektorých uchádzačov nie je možné a reálne, aby jedna osoba strážila spásanú plochu 24 hod. denne.

7. **Viete zabezpečiť príbytok pre pastiera spolu s dovozom a odvozom na lokalitu podľa opisu predmetu zákazky, t. j. obytný príves, karavan alebo maringotka, pričom umiestnenie nebude vyžadovať žiadne terénne úpravy ani ohlásenie drobnej stavby, bude v dobrom technickom stave, bez viditeľných vád, znečistenia, hrdze a iných poškodení, nebude narúšať prírodné okolie, nebude pôsobiť rušivo a neesteticky a bude zapadať do prírodného charakteru miesta plnenia zákazky, s chemickou toaletou? Viete zabezpečiť, aby sa v žiadnom prípade mimo príbytku pre pastiera nehromadil akýkoľvek odpad?**

   Všetci uchádzači uviedli, že zabezpečenie príbytku pre pastiera za dostatku finančných prostriedkov nebude žiaden problém, dokonca niektorí takýmto príbytkom pre pastiera už disponujú. Rovnako uviedli, že zabezpečia aj nehromadenie odpadu v okolí príbytku.

   V prípade, ak sa požiadavka na predmet zákazky – stráženie a prítomnosť pastiera 24 hod. denne na ploche spásania, zmení, v zmysle otázky č. 4 a odporúčania uchádzača, bude táto otázka bezpredmetná.

   Uchádzač č. 4 túto požiadavku považuje za komplikovanú, finančne náročnú a za najviac nákladnú v zmysle všetkých požiadaviek opísaných v opise predmetu zákazky. Navrhol pre verejného obstarávateľa myšlienku zabezpečenia príbytku pre pastiera z jeho nákladov a nie nákladov dodávateľa.

8. **Viete zabezpečiť odvoz mlieka a jeho spracovanie mimo miesta plnenia a nerealizovať žiadny predaj výrobkov živočíšnej výroby v chránenom území?**

   V predmetnej otázke niektorí uchádzači uviedli, že sú vlastníkmi zvierat, ktoré nie sú dojné, z čoho vyplýva, že by nebolo nutné riešiť odvoz mlieka a jeho spracovanie. Iní uchádzači, ktorí takéto zvieratá nevlastnia, uviedli, že by určite v tomto prípade zvolili zabezpečenie zvierat na spásanie predmetnej plochy, ktoré dojné nie sú.

9. **Viete zabezpečiť vedenie Denníka prác a fakturovanie prác podľa spôsobu uvedeného v opise predmetu zákazky?**

   Všetci uchádzači uviedli, že s požiadavkou na zabezpečenie Denníka prác alebo inak Denníka pasenia nebudú mať žiaden problém.

10. **Mohli by ste odhadnúť množstvo trusu/hnoja, ktoré budú produkovať zvieratá v košiari? Ako často viete zabezpečiť odvoz trusu/hnoja z priestoru košiara? Ako by ste naložili s trusom zvierat po jeho odvoze z miesta plnenia?**

    Pre všetkých uchádzačov prišla formulácia požiadavky nie celkom vhodná a správna, nakoľko sa nestretli vo svojej praxi s prípadom, kedy by bol trus/hnoj odvážaný z miesta plnenia. Všetci potvrdili, že trus/hnoj, ktorý sa na pasienku nahromadí, je prírodným hnojivom, ktorý vyhnojí pasienok. Uchádzači uviedli, že v opise zákazky je lepšie v tomto prípade definovať požiadavku, aby dodávateľ zabezpečil také riadenie pastvy, aby nevznikali miesta s nahromadením trusu a s holinami. Z praktických skúseností uchádzačov, ktoré boli uvedené, vyplynulo, že model z Prahy, t.j. košiar + spásaná plocha – sa v podmienkach Bratislavy nedá použiť kvôli vyššej

teplote počas letných mesiacov. Pastva by teda nemala byť organizovaná presúvaní stáda na noc do košiara, ale zvieratá majú byť len na spásanej ploche. Manažovaním presunov tejto plochy bude zabezpečené nehromadenie trusu a nebudú vznikať nežiadúce poškodenia pasienka.

Uchádzač č. 2 odporúča pravidelné premiestňovanie košiara, čím by sa minimalizovalo hromadenie veľkého množstva trusu/hnoja na jednom mieste, čím by dochádzalo k prirodzeného a rýchlejšiemu vyhnojeniu.

Uchádzač č. 3 uvádza, že hnoj/trus by bol rovnomerne rozložený v prípade, ak by sa spásanie mohlo vykonávať bez potreby zabezpečenia košiara pre zvieratá.

11. Viete zabezpečiť nakladanie s odpadmi tak, ako je uvedené v opise predmetu zákazky?

Všetci uchádzači uviedli, že nie je problém zabezpečiť nakladanie s odpadmi, tak ako je uvedené v opise predmetu zákazky. Uchádzač č. 3 ešte uviedol, že aj napriek tomu, že majú skúsenosti len s kontajnerom, ktorý slúži na zber odpadu, vedeli by zabezpečiť aj jeho odvoz.

12. Je pre Vás prijateľné prepísanie dočasného odberného miesta pitnej vody na začiatku a na konci účinnosti zmluvy, rovnako ako prepísanie farmy a chovu na začiatku a na konci účinnosti zmluvy tak, ako je uvedené v opise predmetu zákazky?

Aj napriek tomu, že jednotlivé prepísania znamenajú administratívu naviac pre dodávateľa, väčšina uchádzačov s tým nemala problém a vyjadrila s daným úkon súhlas. Zároveň väčšina skonštatovala, že nie je žiaden rozdiel medzi vlastníkom a držiteľom, nerozlišuje sa medzi tým, je to to isté.

Uchádzač č. 1 je toho názoru, že pri spásaní je dôležitá osoba, ktorá ma na starosti samotné spásanie, v dôsledku čoho by sa prepisom nezaoberal.

13. Považujete stanovenú odmenu 120 € s DPH za deň poskytovania služby spásania za dostatočnú?

Všetci uchádzači reagovali na predmetnú otázku negatívne a považovali stanovenú odmenu v sume 120 eur sDPH za veľmi nízku. Skonštatovali, že za takto nastavenú sumu nebude možné uskutočniť predmet zákazky a realizovať spásanie, nakoľko za takúto finančnú odmenu nie je reálne zabezpečiť určený počet zvierat, zabezpečiť pastiera na 24 hod. stráženie objektu spásania a samotných zvierat a podobne.

Stanovená predpokladaná cena zákazky by mala zahŕňať stanovený počet zvierat a s tým spojené náklady (zimovanie, doprava, premiestňovanie a pod.), živobytie človeka, ohradenie plochy spásania, príbytok pre pastiera, 24 hod. starostlivosť pastiera a pod.

Každý z uchádzačov by odhadom stanovil finančnú odmenu za deň poskytovania služieb spásania za všetky vyššie spomínané úkony v rámci spásania o minimálne dvojnásobok vyššiu ako je aktuálne nastavená. Nebolo možné určiť z ich strany presnú sumu za celý proces spásania, nakoľko ocenenie jednotlivých činností je proces, ktorý si vyžaduje podrobné informácie a dostatok času.

14. V prípade, že by ste boli dodávateľom služby spásania, kam by ste umiestnili zvieratá medzi obdobiami spásania?

Každý z uchádzačov vyjadril, že disponujú vlastnými uskladňovacími priestormi v rámci Slovenska (napríklad maštale, farmy a pod.), kam by zvieratá medzi obdobiami spásania sami prevážali.

15. **Máte záujem vyjadriť sa k bodom plnenia zákazky, ktoré tu neboli spomenuté alebo sa spýtať na ďalšie body?**

    Od uchádzačov boli dané nasledujúce doplňujúce otázky na verejného obstarávateľa:

    a) Pri inštalácii a prekladaní oplotku je potrebné mať plochu pod oplotkom, miesto kam sa umiestni, pripravenú a vykosenú.

       Jednotlivý úkon zabezpečí dodávateľ, je to na jeho náklady.

    b) Je elektrina k dispozícii na spásanej ploche?

       Nie elektrina nie je k dispozícií.

    c) Uchádzač č. 3 uviedol, že jeho zvieratá sú ekologické chované, sú registrované v ekológii. Bolo by možné, aby spásaná plocha bola registrovaná do ekologickej poľnohospodárskej výroby? Prvotná registrácia je služba, ktorá sa poskytuje zdarma a zahŕňala by prvotnú kontrolu pasienku, teda jeho využitie v minulosti a následne zápis do registra.

       Ak by to dodávateľ vyžadoval a ak by to zabezpečil, nebol by to žiaden problém.

5. Záverečné ustanovenia

Vyššie uvedené skutočnosti budú zohľadnené pri príprave verejného obstarávania.

Verejný obstarávateľ dospel na základe informácií, ktoré získal počas PTK k zisteniu, že je potrebné predpokladanú hodnotu zákazky navýšiť a opis predmetu zákazky v niektorých častiach upraviť, pozmeniť resp. úplne odstrániť, aby sa na trhu našli subjekty, ktoré budú schopné uskutočniť predmet zákazky za podmienok stanovených verejným obstarávateľom.

Verejný obstarávateľ zároveň uvádza, že v dôsledku PTK získal potrebné informácie, na základe ktorých bude možné pozmeniť opis predmetu zákazky, stanoviť predpokladanú hodnotu zákazky a stanoviť primerané požiadavky na predmet zákazky.

Verejný obstarávateľ touto zápisnicou ukončuje PTK, ktoré sa týkali pripravovaného verejného obstarávania na predmet „PressburgOVCE – riadená pastva zmiešaným stádom oviec a kôz v období 2024 – 2025“.

Verejný obstarávateľ by chcel záverom poďakovať zástupcom zúčastnených hospodárskych subjektov za ich čas, spoluprácu, kvalitné postrehy, pripomienky a odporúčania.

<u>Osoby zúčastňujúce sa PTK za verejného obstarávateľa</u>

Peter Štipák, referát tvorby a údržby zelene

Dušan Vacek, vedúci referátu tvorby a údržby zelene

Daniela Grznárik, sekcia životného prostredia

Simona Bazyľáková, oddelenie verejného obstarávania

Ivan Pudiš, oddelenie verejného obstarávania